

TONG YULDUZI

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqa boshlagan

№ 23 (66304)
2001 yil 8 iyun, juma

Sotuvda erkin narxda

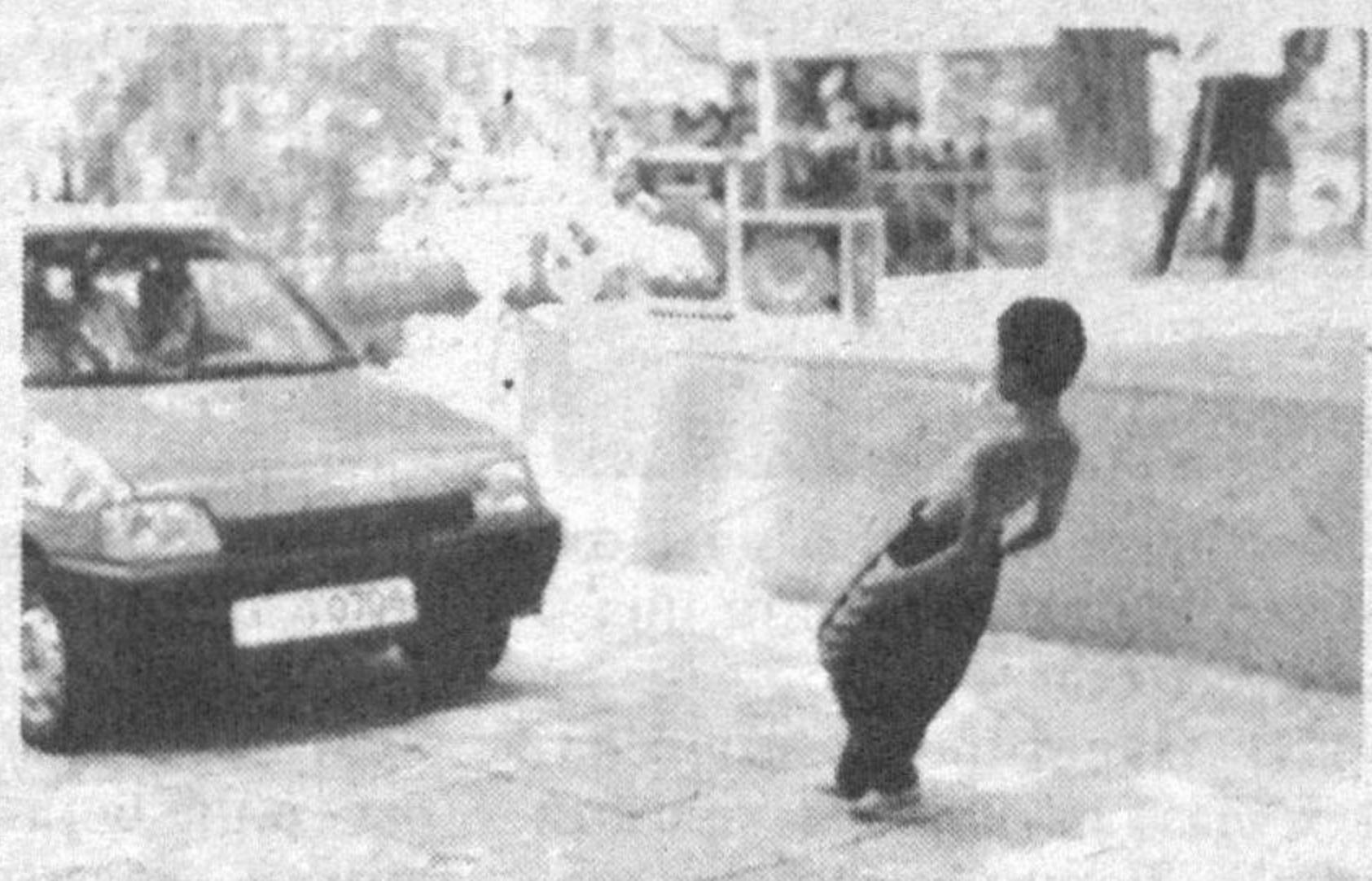

ijodiyoti va madaniy-ma'rifiy ishlar Respublika ilmiy-uslubiyat m a r k a z i , O'zbekiston Teleradiokompaniyasi, «Sog'lom avlod uchun», «Oltin meros»

Ushbu saylga Toshkent shahar nogiron bolalar rehabilitatsiya markazidan 150 nafar bolalarni taklif etishdi.

Ularga bayram dasturxonasi yozildi. Changovbosdi ichimliklar va muzqaymoqlar bilan siyandilar. Shu bilan birga bog'ning katta va kichik sahnalarida badiiy

o'quvchilar saroyining doirachilar guruhi, «Bulbulcha» bolalar xori, Mirzo teatrining qiziqchilar ijrosidagi qiziqarli konsert dasturlari barchaga quvondi.

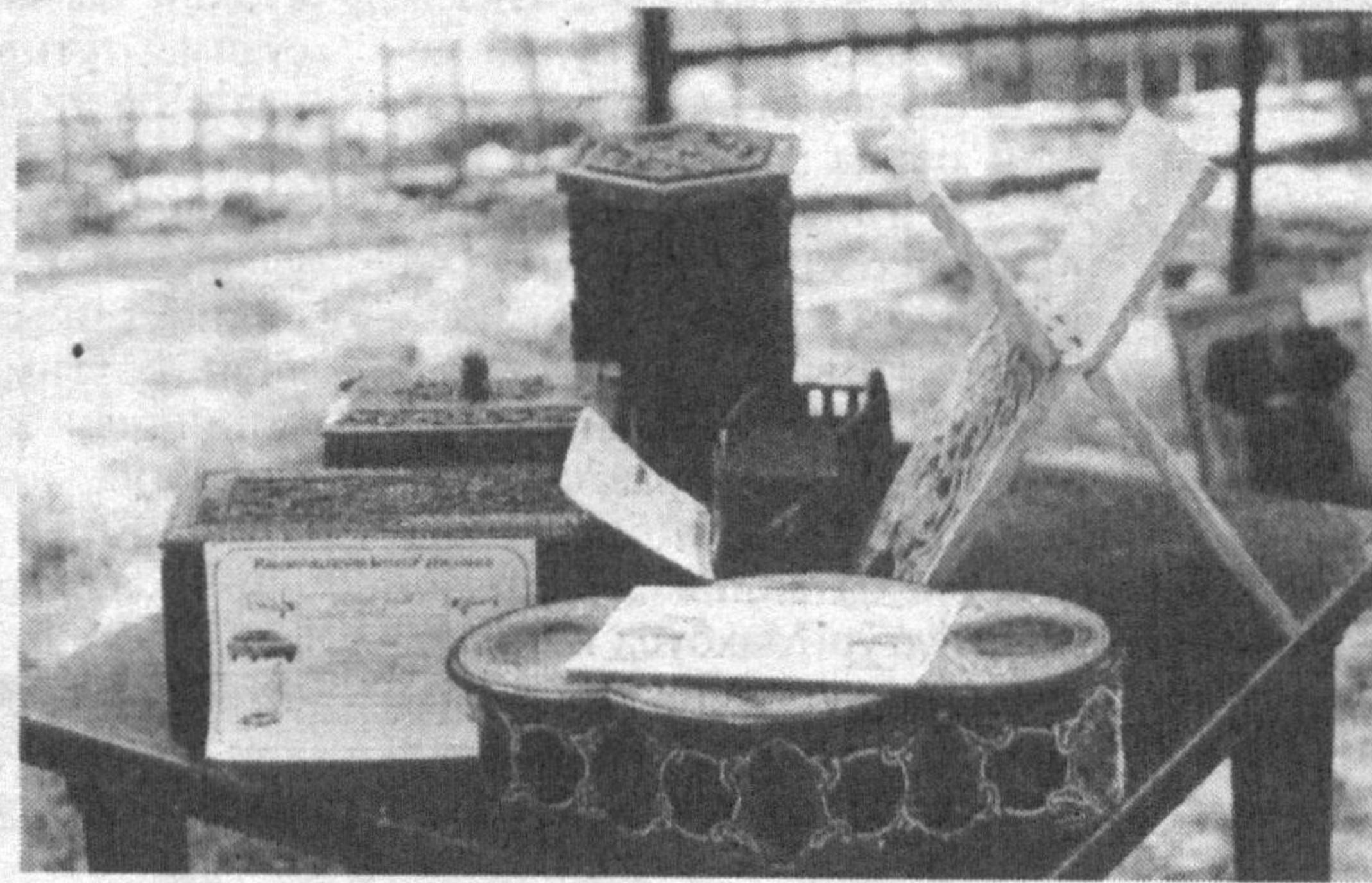

O'zbekiston Respublikasi madaniyat ishlar vazirligi, Xalq

XALQ IJODIYOTI - BOLALARGA

xalqaro xayriya jamg'armalari, Respublika bolalar ijodiyoti markazi ha m d a «O'zbekiston milliy bog'i» hamkorlikda «Onalar va bolalar yili», 1- iyun Xalqaro bolalarni himoya qilish kuniga bag'ishlab, «Xalq ijodiyoti-bolalarga» deb nomlangan ommaviy bayram saylini o'tkazdi.

havaskorlik chiqishlari, jamoalarining Respublika

sovg'alari topshirildi.

Sabohat KAMOLOVA,
Xalq ijodiyoti va madaniy-

ma'rifiy ishlar Respublika ilmiy-uslubiyat markazi yo'riqchisi.

SIRDARYODA TANTANA

Tumanimiz xalq ta'limi bo'limi bitiruvchi sinf o'quvchilari uchun «Bitiruvchi-2001» nomli tantana o'tkazdi. «Malik» shirkat xo'jaligining madaniyat uyi o'quvchilar, muallimlar, ota-onalar bilan gavjum bo'ldi. Davlatimiz madhiyasini ijro etish bilan boshlangan kechada bitiruvchilarga ezgu tilaklar bildirildi. A'lochi va jamoatchi o'quvchilardan bir guruhi tashkilotchilar va homiylarning faxriy yorilqlari, esdalik sovg'alari bilan taqdirlандilar.

Kechaning badiiy qismida esa 23- maktab o'quvchilari Guldona va Manzura Nurtoyevalar, Nargiza Davlatova, Go'zal Qo'ziboyeva, Feruza Kattaboyeva qo'shiqlar, shu maktabning 9-sinf o'quvchisi «Malik» shirkat xo'jaligi madaniyat uyi qoshidagi raqs to'garagi qatnashchisi Xilola Shukurova raqlar ijro etishdi. Tantana mehmoni- O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist Mahmud Namozov kuylaganda zal qarsaklardan larzaga keldi. Kech'a so'ngida barcha yoshlar «Hech kimga bermaymiz seni, O'zbekiston» qo'shig'ini ijro etdi. Tumanimiz tarixida ilk bor o'tkazilgan ushu ajoyib tantanani bitiruvchilar bir umr yoddha saqlashlari aniq.

Jahongir SAFARBEKOV,
Sirdaryo tumani dagi
9- maktab o'quvchisi.

Ohori to'kilmagan qo'shiqlar

Ўқтамжон Жорқинов
шебъи ва мусиқаси

ЯСКАР QO'SHIG'I

Жон қадар ардоқлаймиз,
Хур Ватан байроғини.
Кўз қароқдай сақлаймиз,
Мисли зар тупроғини.

Нақорат:

Нурлидир осмонимиз,
Ватаннинг қалқонимиз.
Бургутдай учқур, сезигир,
Тинчликнинг посонимиз.

Юртимиз гулзор, боғин,
Даласин, саҳро, тоғин.
Сақлаймиз ҳар дону кон,
Ҳар тошу ҳар гиёҳин.

Нақорат:

Нурлидир осмонимиз,
Ватаннинг қалқонимиз.
Бургутдай учқур, сезигир,
Тинчликнинг посонимиз.

ОПАМГА БИРИНЧИ ЎРИН

Шаҳар ёшимча таълим мажмуаси ўзининг бир қанча тадбирларию моҳир ўқувчилари билан бутун республикага донги кетган. Ҳамзаева Галина Мамедовна раҳбарлигидаги муассасага 3000 дан зиёд ўқувчilar қатнашади. Ундаги тўгаракларнинг сони 276 та. Куни кечга «Боги эрам» -да «Биз сенинг фарзандларингмиз, Ўзбекистон» номли болалар фестивалида «Ёш қаламкашлар» номли йўналиш бўйича биз опа-сингиллар ҳам иштирок этдик. Юнусобод туманидаги 122-мактабнинг 5-синиф ўқувчиси Азиза Бадалова, Сирғали туманидаги 300-мактаб ўқувчилари Гулруҳ Акромова ва Шаҳодат Мирзабеевалар, Миробод туманидаги 154- мактаб ўқувчиси Баҳтиёр Ҳусанов, Ҳамза туманидаги 226-мактабнинг 9-синиф ўқувчиси Наргиза Умарова, 282-мактаб ўқувчиси Катя Гостева, Акмал Икромов туманидаги 203-мактаб ўқувчиси Маъмурда Юсупова, Бектемир туманидаги 293-мактаб ўқувчиси Ҳилола Курбонвалар орасида ҳайъат аъзолари - ёзувчilar уюшмасининг аъзоси Ёкуб Жўраевич Хўжаев, болалар шоири Турсунбой Адашбоев, «Тонг ўлдузи» газетасининг бўлим мудири Муҳаррама Пирматовалар опам Маъмурда Азимовани фахрӣ биринчи ўринга сазовор топшиди. Шунингдек, ифодали ўқишиң қойиллатган Баҳтиёр Ҳусанов ва русийзабон ёш шоира Катя Гостеваларни ҳам юқори ўрин соҳибларига раво кўришиди. Шу билан бирга барча иштирокчilarни қимmat баҳо совғалар билан тақдirlаşdi.

Малика АЗИМОВА,
Тошкентдаги 111-мактабнинг
8-синиф ўқувчиси.

tuturmen.

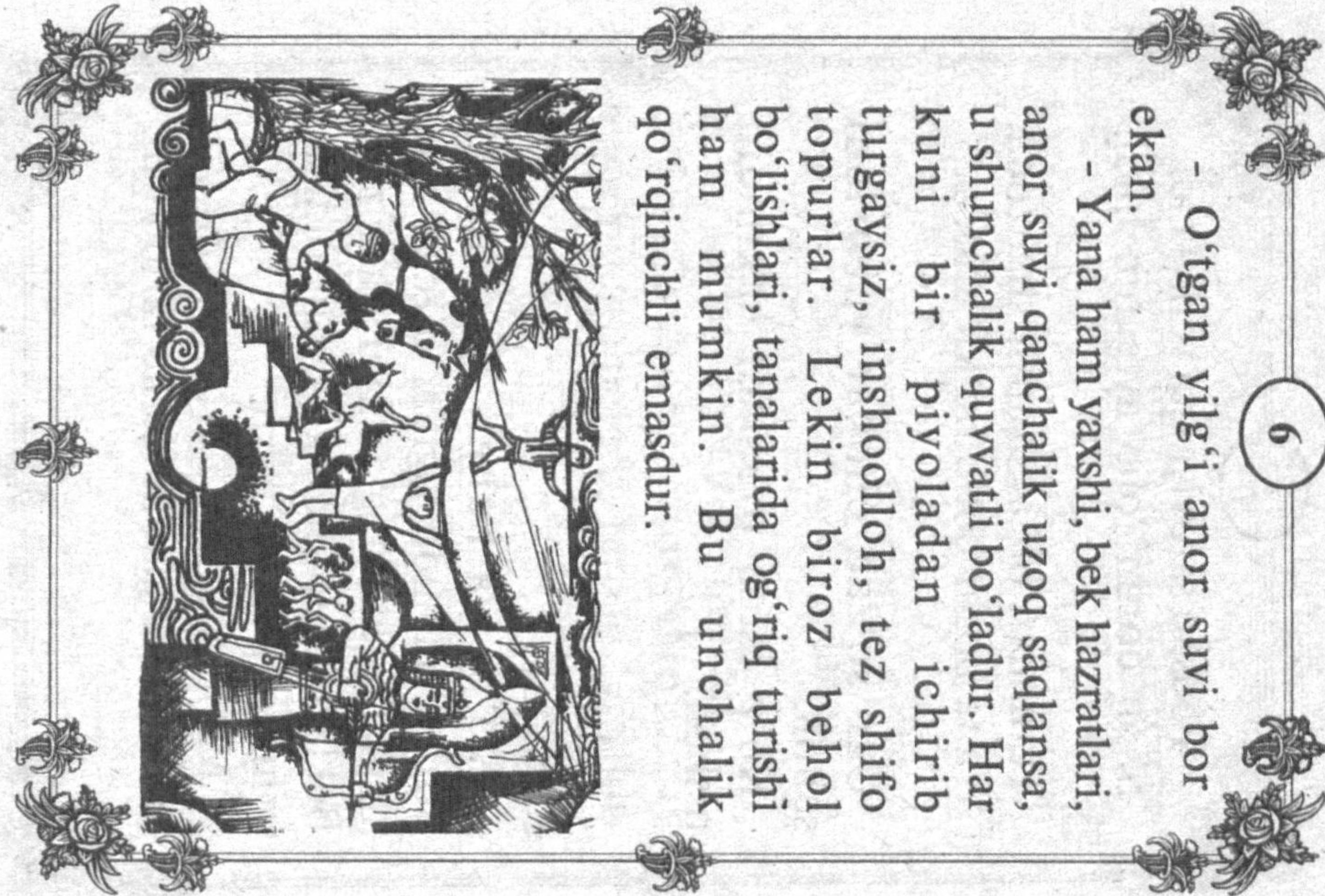
- Men Sizga, mullo aka, bir hikoyat so'zlab berumen.
- So'zlang, qulog'im Sizda, bek!
- Shahzodani bir kun hurkovuch oti,

Yigitgandi, bo'yini yelkaga botdi. Fildek tutash bo'ldi bosh ila badan, Burilmaydi boshi burilmasa tan.

Tabiblar ilojsiz turardi hayron, Shunda yetib keldi bir hakim yunon.

Tomirin uqalab boshin etdi rost, Bo'lmasa tuproqqa ketardi ro'yrost.

Eshitdim unutmish tabib xizmatin, Hattoki bir zamон yod etmas

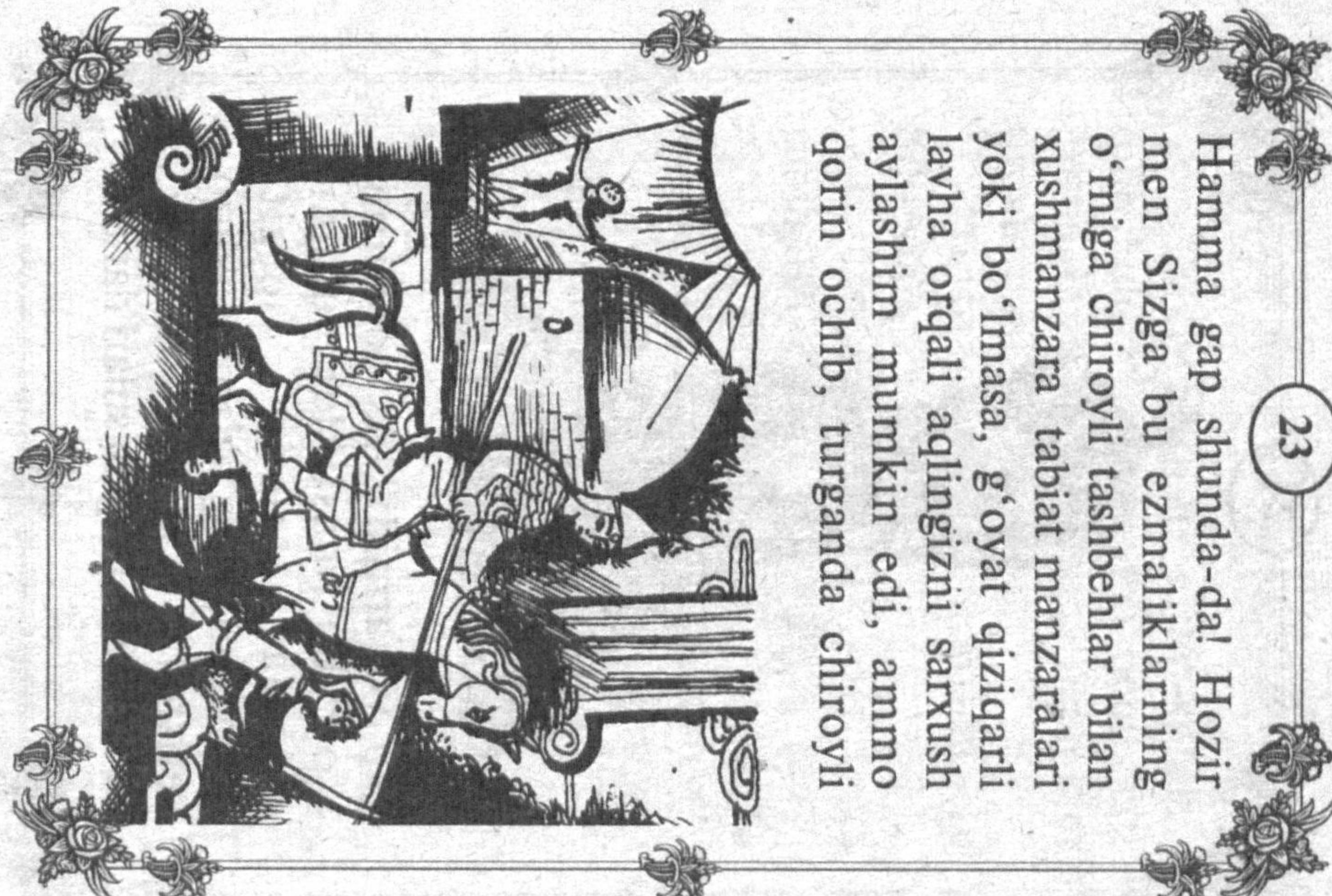
- O'tgan yilg'i anor suvi bor ekan.

- Yana ham yaxshi, bek hazratlari, anor suvi qanchalik uzoq saqlansa, u shunchalik quvvatlari bo'ladur. Har kuni bir piyoladan ichirib turgaysiz, inshoollo, tez shifo topurlar. Lekin biroz behol bo'lishlari, tanalarida og'riq turishi ham mumkin. Bu unchilik quo'rqinchli emasdur.

gadoga quyiroydan. Ana endi, gado gadoligini tan olmay shohlikni davo qilib qolsa-chi! Xudo urdi, deng! Jamnat ham kuyib kul bo'ladı: shohlik, beklik shohona yashash degani emas, shohlarga hamisha qiyin bo'lgan, oyog'ini uzatib xorijam uxlagan dehqonga havas qilmagan shoh bormikin?

Muhammad Tarag'ay og'ir nafas oldi, bu kecha uxolomadi, bosinqirab chiqdi, otasi tushiga kirdi, yur ketimdan, ketdik, deb qistadi. Bexosiyat tush. Qaridi! Qarilikni tan olish kerak. Mana, tan olish nima degani. Qari yosh bo'larmidi? E xudo, o'g'limga umr ber, jon kerak bo'lsa, manikini ol! O'limni ham tan olaman! Otabobolar o'limni tik turib qarshi olmang.

Salom senga olyihimmatli kun!
Salom senga beg'ubor tong,
kunlarning ulug' ertasi, pokiza

olganlar. Buyam Ollohnning inoyati: tug'ilish bor, o'lim bor.

Hammamiz ham yaratgan egamizing qulimiz, bizning aytgan emas, uning aytgani bo'jadi, bizning aytgan bajo bo'lganda bu dunyoda inson zoti o'limasdi. Inson shunday zotki, qo'yib bersang milliard yil ham yashashdan to'yynaydi. Ey Olloh, bunday betofiqlikdan o'zing saqla!

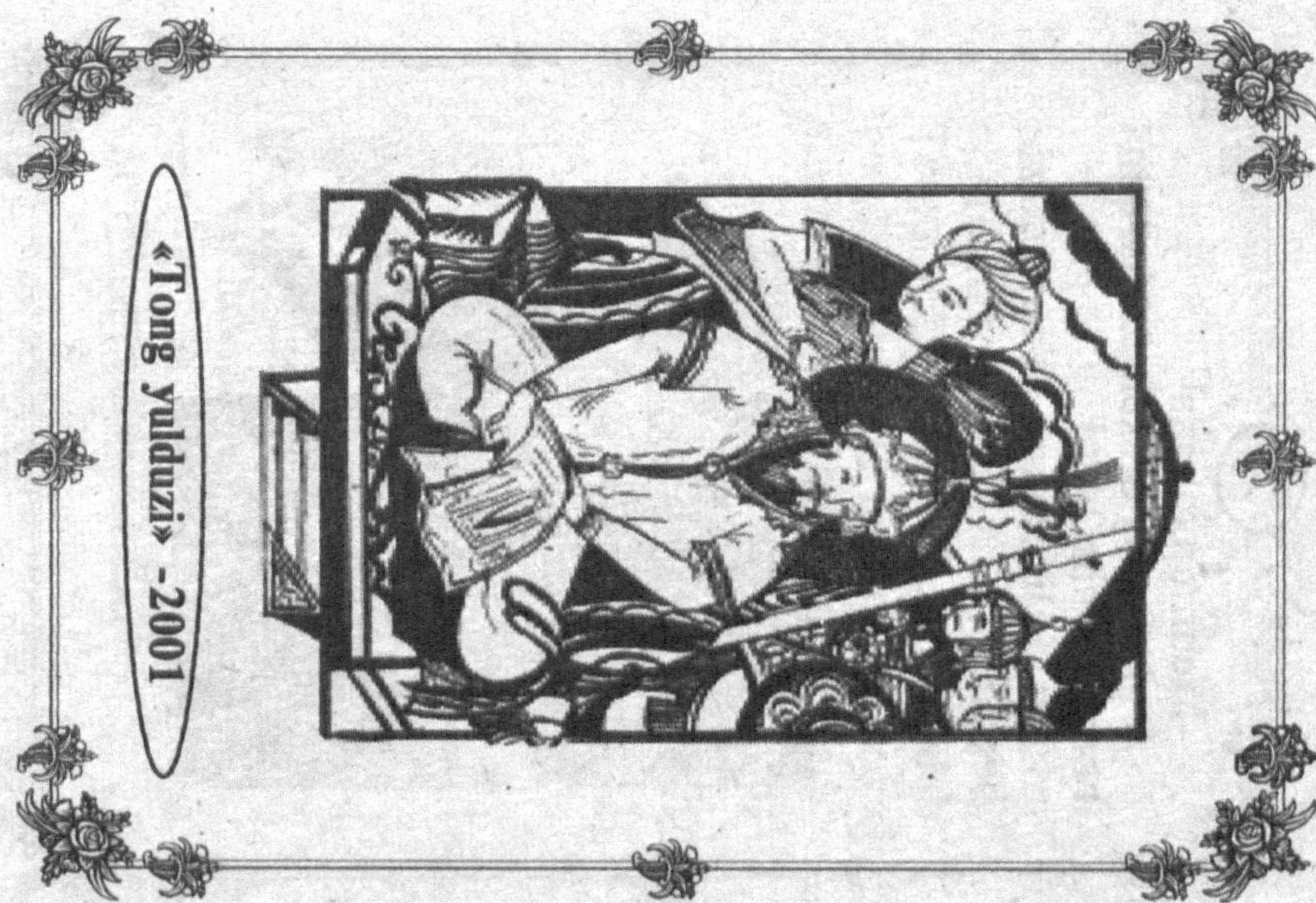
- Begin, begin!

- Ne gap, tinchlikmi?

- Chopar!

- Qayerdan?

- Amir Qozog'ondan!

ko'nglini ko'tarmoqchi edi.
U yayrab kularkan, dedi:

- Umrinda birinchchi marotaba qo'llarim uchun bu handu sanoni eshitdim. Siz Hofizni ko'p o'qisizmi?

- O'qiydurmen!

- Ofarin, o'g'lim, ofarin! Nazm aqlni peshlaydi, tilni charxlaydi, g'urumi ko'taradi. To'g'rimu?

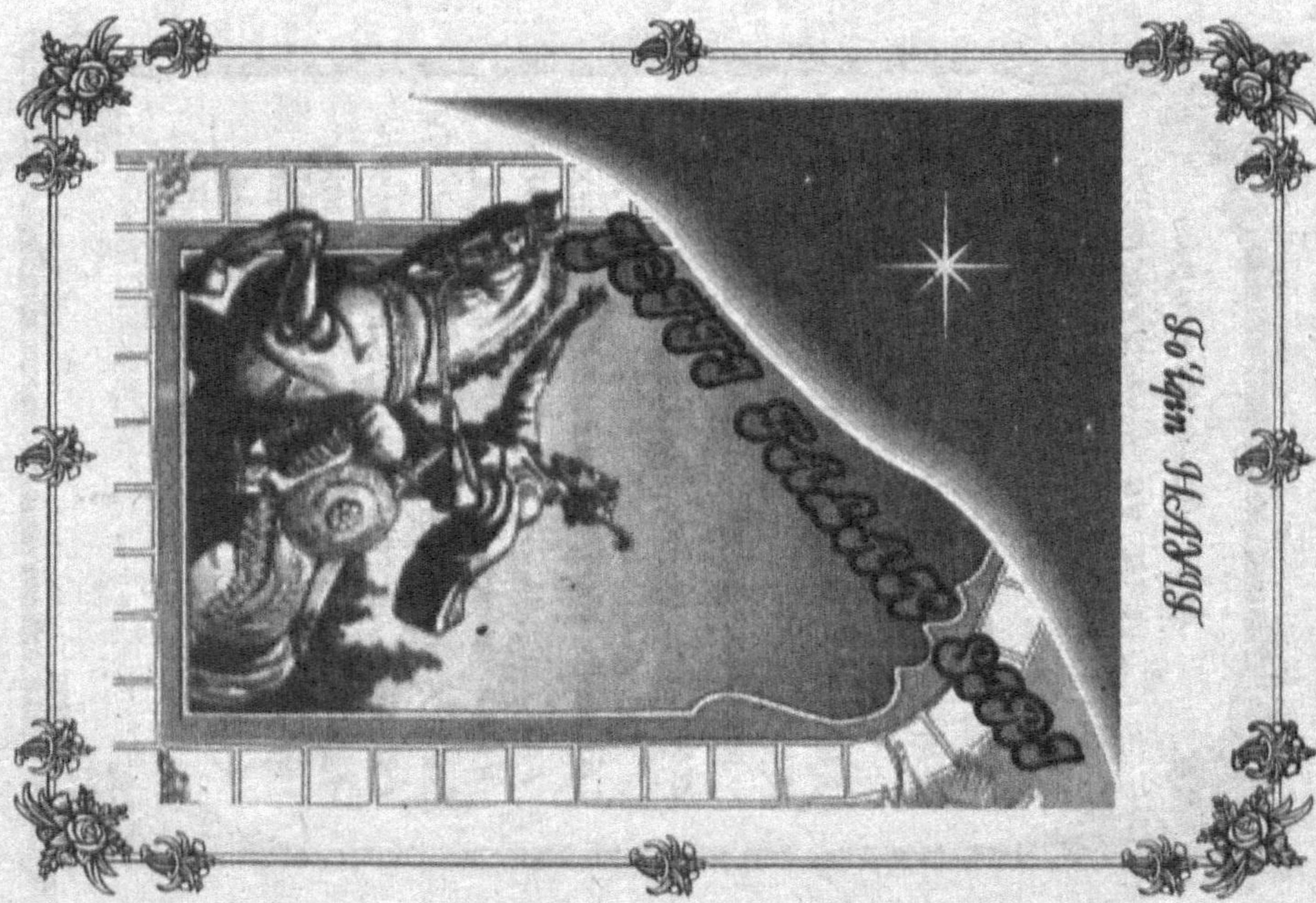
- Haq gap, mullo aka!

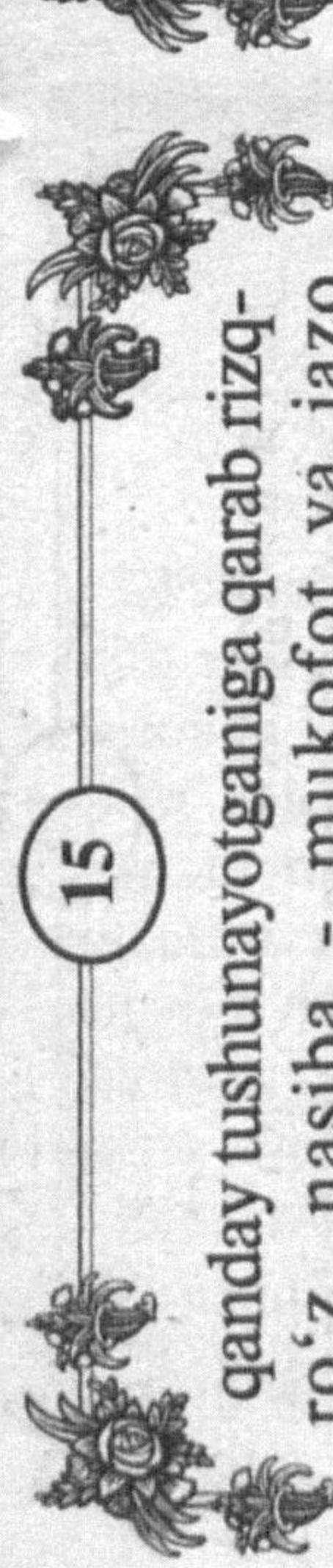
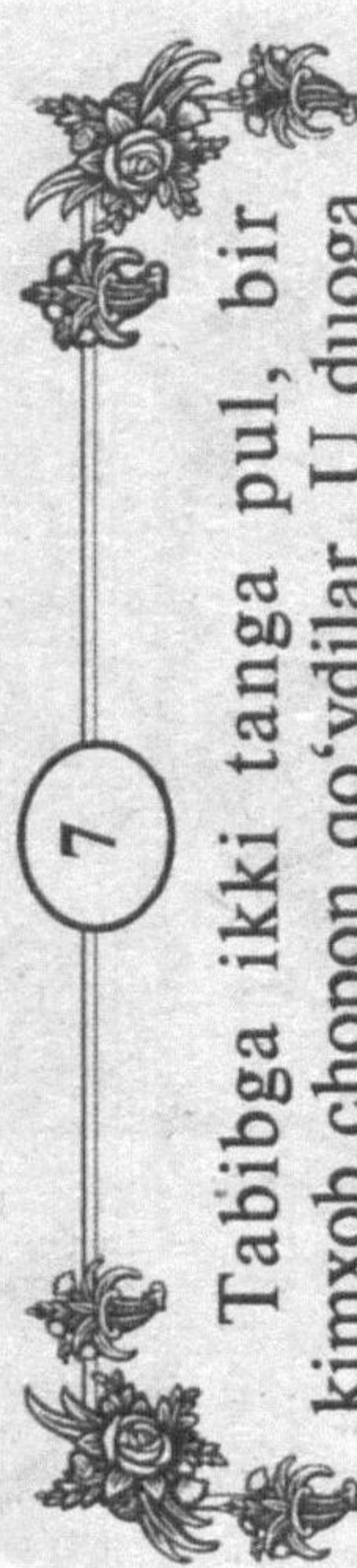
- A'zoyi- badaningiz sog'lom, sizga anor suvi kifoya, xolos. Faqat biroz boshingizni og'ritishi mumkindur, bundan xavotir olmang.

Sa'diydan biror nima o'qib bermaysizmu?

- Bajonidil, mullo aka!

- Siz o'qiyvering, men qulqoq

ishonmay qo'ygandi. Yo rabbim, endi bu qanday ko'igulik? Kimga yomonlik qilgandimki, buncha jazo beradursen?

- Onasi!

Takina mohim Muhammad Tarag'aya qaradi.

- O'zingni tut, onasi! O'tib ketadi, buyam sinov!

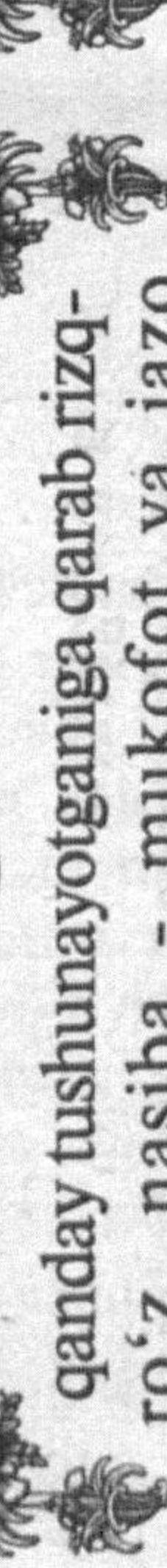
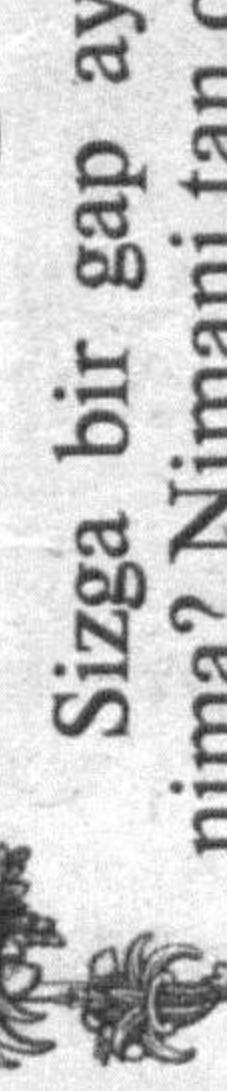
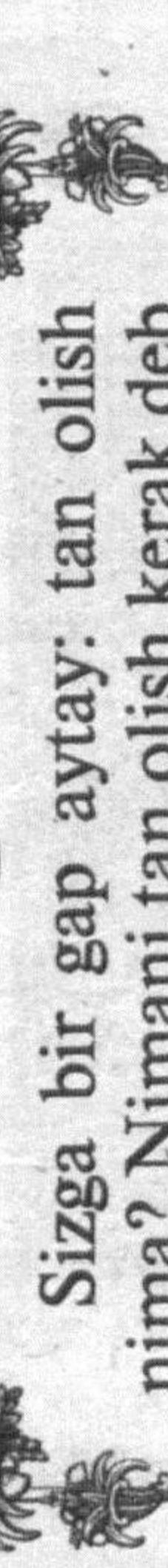
Takina mohim bilinlar-bilinmas xo'rsindi. «Buyam bir sinov!» Shunday bo'lsa, qaniydi. Eyi, Ollohim, mehribon rabbim, sen har narsaga qodirsan, yolg'iz esinga yomonliklarni daf etasan, deymiz, aslida taqdir sening hukmingda, sen yerdagi noibrating - odamzodning yurish turishiaga, bajarayotgan ishiga, tirklikni

qanday tushunayotganiga qarab rizzq-ro'z, nasiba - mukofot va jazo berurse!

Yo Ollohim, men bandangni gunohlari bo'lsa, kechirgin!

Muhammad Tarag'ay bomodod namozini o'qib qaytganda, Temurbek qiyinalib nafas olar, bilakdek yo'g'on to'rt sham yorug'ida uning bug'riqib, qoraygan yuzida hayot nuri so'nib, qora o'llim oqshomi cho'kayotgandek ko'rinnardi.

Otaning yuragi orqaga tortdi, kasalning birdan zo'rayishi uni ham esankiratib qo'ysi. Endi u ham munajjimlarning bashoratlariga shubha aralash qaray boshladi: «Bari havoyi gampikin? Munajjimlar ham yolg'omnikin? Munajjimlar ham yo'lg'omnikin? Yo Ollohim! Bu

Tabibiga ikki tanga pul, bir kimxob chopon qo'ydilar. U duoga qo'l ochdi:

- Yo parvardigorim, yaratgan egam, yetti falak, o'n sakkiz ming olam sohibi olivi o'zing shu banno yigitning dardlariga shifo bergin, - tabib o'midan turarkan, kayfiyat siz qo'lida chelak, suuga tushmoqda, osmondan tushdimi, yerdan chiqdimi, bilolmadi, chingiziy askar ayloring yo'ilini to'sdi.

Hozir bu holat uning uchun masxaraboz o'yinidan ham qiziqlari tomosha edi.

Sizga bir gap aytay: tan olish nima? Nimani tan olish kerak deb so'ramang, bu yog'ini menga qo'yib bering, hammasini bir boshdan tushuntiraman: avval dunyoga boqing. U yetti kunda bunyod bo'ldi, insonga bir xil shakl berildi: bir juft ko'z, qulqoq: og'iz, burun, qo'l, oyoq, ammolizq-ro'z kursi bir xil berilmadii, nega desak, bema, nigarchlilik qilgan bo'lamiz, bunday yengiltaklikning o'zi uyat, ammo ko'ngilni uzzu kun yoqqari yong'irdik xit etsak-da, bunga javob berish velkamizda yuk, yana qolaveitsa, ishimiz ham: ana endi bu yog'ini eshitting; xo'sh, nimani? tan olishimiz kerak, nimani?

Muhammad Tarag'ay hamma narsani zimdan sezib turgan edi: tabib uni allaqachon xasisiga chiqargani ayon, Samarqanddan shunga bir choponu ikki tangaga saman ot, o'n qo'yni qaytarib Tashqarida ikki xizmatkor bir turishardi. Muhammad Tarag'ay turishardi, shungaga holatda dedi: - Bergan haqlaringiza rozi bo'linglar!

Tabib boshini sarak-sarak istaydi, qiynaladi. Olslardan sado keladi: «O'g'lim, ne bo'idi? O'g'lim, jon o'g'lim, ko'zingizni ocha qolsangiz-chi?»

Yer, tuproq, lolazor - ayqash-uyqash... bari chir-chir aylanadi.

«- O'g'lim!»

U yerdan yengil ko'tariladi. Shu zahoti chor-atrof suv quygandek tinchidi, tuman tarqaldi, quyosh kulib yuz ko'rsatti: daryo bo'yi, adirlik; bir ayol, ko'hikkina, qo'lida chelak, suuga tushmoqda, osmondan tushdimi, yerdan chiqdimi, bilolmadi, chingiziy askar ayloring yo'ilini to'sdi.

Hozir bu holat uning uchun masxaraboz o'yinidan ham qiziqlari tomosha edi.

Tabib boshini sarak-sarak qilib kului. Uning nima demoqchi ekanligini o'zidan boshqa hech kim tushumadi.

- Hermes Hakim haqida ne bilursiz?

- Ul zot Misrlik olim va tabibdurlar.

- Nechanchi asra yashaganliklarini ham bilurmisiz? - Yo'q, mullo aka, bunisini bilmaymiz.

Tabib bosh chayqadi:

- Biliish kerak, bekzoda, bilish kerak.

- U juda qadimda yashagan.

Temurbek kului: o'zi ham bilmas ekan-ku!

Tabib uning ko'nglidagini o'qib olgandek, dedi:

- Uncha-muncha qiziqurmen!

- Unda men Sizni imtihon qilurmen?

- Bosh ustiga, mullo aka!

Tabib uning ikki chekkasini uqalay turib, so'radi:

- Oying bitta to'ilq aylanishi qanchaligini bilasizmi, bekzoda?

- Olloh bu muddatni 27 kun, yetti soat va qirq to'qqiz daqiqaga mo'ljallab qo'ygan.

Tabib boshini sarak-sarak kula'diganlardan ekan.

Rang-ro'yi toza, mitti ko'zları bir juft tong yulduzidek bokira charaqlab turgan, sersoqol tabib Temurbekning oyoqlarini uqalab bo'lgach, tomirharini ko'rdi, unga sincikov nazар solarkan, so'radi:

- Nujum ilmiga qalaysiz, bekzoda?

- Bosh ustiga, mullo aka!

Tabib uning ikki chekkasini uqalay turib, so'radi:

- Oying bitta to'ilq aylanishi qanchaligini bilasizmi, bekzoda?

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Labbay, Temurjon?

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak yugurib keldi. Chingiziy kuchli ekan, uni bir urib ag'dardi, chilvir bilan qo'l-oyog'ini bog'lab tashladi.

Ayol chinqirdi.

Chingiziy uning yoqasiga chang soldi: ipak mato ikkiga bo'lindi: tun qo'yridagi oq marmar...

Birdan hammasi zim-ziyo tun bag'riga g'oyib bo'idi.

- Padari buzruk vor!

- Chingiziy nechun ayolga chang soladi? Qachongacha ul kalkatlar ojizalarimizni badnom eturlar? Bizza... bizza or bormu o'zi, padari buzruk vor!

Olsidan sado keldi.

- Alahsirayapti!

Ayol chinqirdi.

Bir erkak

ko'p o'mida ko'rursiz.
Tabibning dum-dumaloq yuziga
qizillik yugurdi.

- I-i, xe-xe! Shundaymi? Hay
mayli, - u yana duoga qo'l ochdi, -
Topganingiz oltin bo'sin, begin,
menga birmi bergen bo'sangiz, xudo
Sizga o'nini in'om etsin. Omin!
Tabibni otga mindirishdi...

Men bilmasam, uyati yo'q,
lekin siz tole'i baland inson bo'lursiz.
Buni bilishingiz shart.

- Albatta bilib olurmen, mullo
aka!

- Yashang, Temurbek, mana bu
boshqap. - Tabib moviy rangli
kichkina sandiqchasiini ochdi:
- Sizdan qon olurmiz, bekzoda!
Chumoli chaqqandek og'ritmaydur,
qo'rqmangiz! Siz zardo'sht haqida
eshitgunmusiz?

- Eshitganmen, mullo aka!
- Ma'nosini bilurmisiz?

- Ma nosi «Tuya boquvchi» erur.
Tabib Temurbekning o'ng
bilagidagi bo'rib turgan ko'kimdir
tomirga nashtar sanchagan edi,
tirqirab qon chiqdi.

- Javobingiz meni xursand etdi,

qalbingni har xil badbo'y
hidlardan tozalaydi.
Sen kulasan, kulgung barobar
iztirobl o'ylar ki prikdagi zardobli
yoshlar misoli to'kilib ketadi.

Sen quvnaysan: quvnoqlik
dilbarlik sanaladi, u hammaga ham
nasib bo'lmaydigan mo'jiza: tangri
Siz-u biz uchun yaratgan jamiki
hodisalar mo'jiza sanalur,
mo'jizalar yaratgan egamiz sen
kabi oddiy qulning ko'ngliga
mo'jiza solib turibdi, turibdi,
quvnayapsan, boshingdag'i xastalik
bulutlari shu quyosh - quvnoqlik
bois tarqab ketmoqda. Kulgi ummi
uzaytiradi, g'am yiqitadi.

Turkistonlik tabib tabib emas,
hajichi bolganda ham yelkasi yerga
tegmagan, bir gapirib o'n
qizariq ketdi. Temurbekni shu yoshga
qoldi, kechalarini mijja qoqmay beshik
yekazguncha necha o'limlardan olib
uzra tong ottigan, boshqqa aslizada
ayollar farzandlarini enagalariga
topshirib, o'zlar orom oladilar, u

qalbingni har xil badbo'y
hidlardan tozalaydi.
Sen kulasan, kulgung barobar
iztirobl o'ylar ki prikdagi zardobli
yoshlar misoli to'kilib ketadi.

Sen quvnaysan: quvnoqlik
dilbarlik sanaladi, u hammaga ham
nasib bo'lmaydigan mo'jiza: tangri
Siz-u biz uchun yaratgan jamiki
hodisalar mo'jiza sanalur,
mo'jizalar yaratgan egamiz sen
kabi oddiy qulning ko'ngliga
mo'jiza solib turibdi, turibdi,
quvnayapsan, boshingdag'i xastalik
bulutlari shu quyosh - quvnoqlik
bois tarqab ketmoqda. Kulgi ummi
uzaytiradi, g'am yiqitadi.

- E xudo-ye! Nima bo'idi
o'zi-ya!

Bu kecha hech kim uxlamadi, hatto
xonadonning o'z egalariiga aylangan
xizmatkorlar ham bir chekkada mijja
qoqmay ma'yus turdilar. Muhammad
Tarag'ay Buxorodan olib kelgingan,
amir shohi qog'ozga ko'chirilgan
moviy i pak muqovali Qur'onini
shifo tilab chiqdi, ko'zlarini
qizarib ketdi. Temurbekni shu yoshga
qoldi, kechalarini mijja qoqmay beshik
yekazguncha necha o'limlardan olib
uzra tong ottigan, boshqqa aslizada
ayollar farzandlarini enagalariga
topshirib, o'zlar orom oladilar, u

taylorlab turishni ularga buyurgan
edi.

Muhammad Tarag'ay jilmayib
dedi:
- Arzimas hadyamizni qabul
qilgaysiz, tabib domla! Oz bo'isa,

Tabib unga ma'nodor qaradi.
Muhammad Tarag'ay jilmayib
rangi oqarayotganini ko'rib, yuragi
orqasiga tortdi. Yo xudoveryu
xudovando, yana bu nimasi?

Otlar dupuri.
Yer titraydi, yer! Tuproqlar
sharshara suvi kabi sachraydi.
Lolazor aylanadi, zir-zir aylanadi.

Tabib unga ma'nodor qaradi.
Muhammad Tarag'ay jilmayib
dedi:
- Arzimas hadyamizni qabul
qilgaysiz, tabib domla! Oz bo'isa,

taylorlab turishni ularga buyurgan
edi.

Tabib unga ma'nodor qaradi.
Muhammad Tarag'ay jilmayib
dedi:
- Arzimas hadyamizni qabul
qilgaysiz, tabib domla! Oz bo'isa,

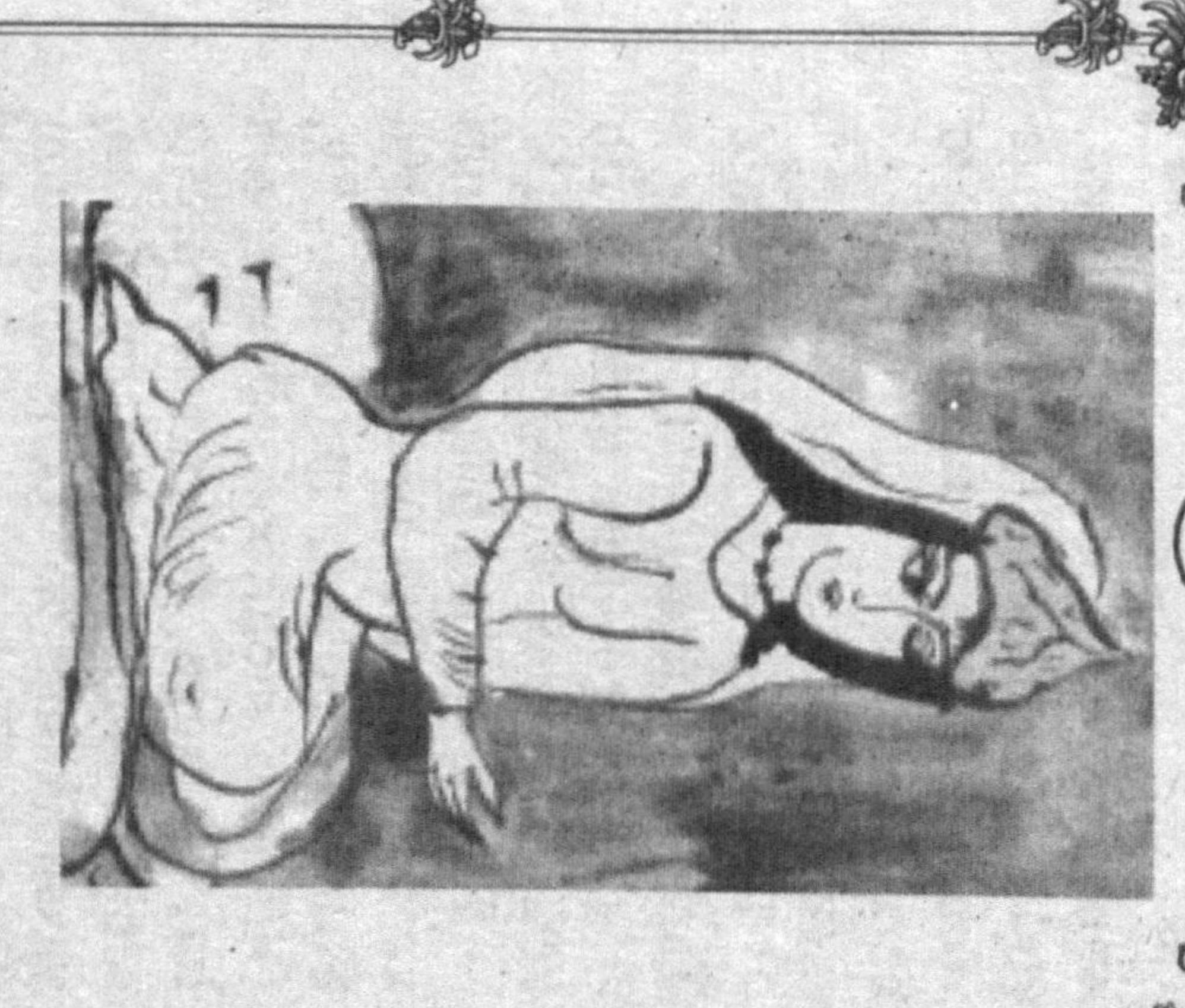
Ma'nosi «Tuya boquvchi» erur.
Tabib Temurbekning o'ng
bilagidagi bo'rib turgan ko'kimdir
tomirga nashtar sanchagan edi,
tirqirab qon chiqdi.

Ko'chadan otlar dupuri,
odamlarning g'o'ng'ir-g'o'ng'ir
ovozlari qulooqqa chalindi, xiyol
o'tmay xizmatkor ostonada
ko'rindi:

- Turkistonlik tabib keldilar,
begin!

Hamma o'midan turdi.
Suhbatdoshingmi xushchaqchaq
bo'lgani ma'qul, yuragingga g'am
in qurgan bo'isa, bir lahza
unutasan, quvonchning oppoq
saharlarida yosh bola kabi yayrab
shataloq otasan, ruhing ham
yayraydi, ko'zlarining nurlar
tinqlashadi, halovatli hislar

bo'isa, hatto eng ishonchli
enagalar gayam ishonmadi,
kundoshining nayranglaridan u yurak
oldirgan, bolasini hech kimga

nima ko'rigilik?»,
Temurbek tongga yaqin ko'zini
ochdi.

Ko'chadan otlar dupuri,
odamlarning g'o'ng'ir-g'o'ng'ir
ovozlari qulooqqa chalindi, xiyol
o'tmay xizmatkor ostonada
ko'rindi:

- Turkistonlik tabib keldilar,

begin!

Hamma o'midan turdi.

Suhbatdoshingmi xushchaqchaq

bo'lgani ma'qul, yuragingga g'am

in qurgan bo'isa, bir lahza

unutasan, quvonchning oppoq

saharlarida yosh bola kabi yayrab

shataloq otasan, ruhing ham

yayraydi, ko'zlarining nurlar

tinqlashadi, halovatli hislar

bo'isa, hatto eng ishonchli

enagalar gayam ishonmadi,

kundoshining nayranglaridan u yurak

oldirgan, bolasini hech kimga

МАКТАВ - VATANNI ТАНГУУСЧЫ ДАРГОН

ришади. Ҳар бир синфа алоҳида синф хоналари ажратилган.

Мактабимизда чет тиллари алоҳида эътибор берилади. Үқувчилар инглиз тили бўйича туман, вилоят олимпиадаларида юқори натижаларга эришишган. Чет тилини ўрганиш учун барча китоблар мавжуд. Инглиз тилидан ташқари немис, рус тили фанлари ҳам пухта ўқитилади.

1-синфга келаётган болаларни танлов асосида қабул қилиб, иқтидорли болалар

Бизнинг Сувон Худойқулов номли мактабимиз 1000 ўқувчига мўлжалланган бўлиб, ҳозирда 950 дан зиёд ўқувчилар таълим олади. Мактабимизда 20дан ортиқ синф хоналари бор. Бизларга малакали, олий тоифали ўқитувчилар дарс бе-

учун турли фанларга ихтисослашган иқтидорли синflar ташкил қилинган.

Биз инглиз тилига ихтисос-

BILAG'ON BOLALAR DIQQATIGA!

Siz «Tong yulduzi» gazetasi sahifalarida uchraydigan xatolarni albatta topib, bizga yozib yuboring. Chunki atayin bilag'on va topag'onligingizni sinash maqsadida harflar tushirib qoldiriladi yoki qo'shib qo'yiladi. Tinish belgilari o'z o'rniда ishlatalmaydi...

Maqsadimiz: bilimli bo'ling. Chunki osmonni yulduzlar, yerni esa bilimlilar bezar.

ЎГРИНИНГ ҚЎЛГА ТУШГАНИ ҲАҚИДА

Малика Аб даврида художйулар жамоаси бир куни бодхисаттва Мёкэн шарафига қурбонлик қилиш маросимини бажарар, рақибларга пул ва бошқа хил назариёслар туҳфа этишарди. Бирроҳибнинг шогирди тушган пуллар орасидан беш кан (Кан - Қадимги Япониядаги пул бирлиги) тангани ўмарид, яшириб қўйди. Шогирд бола маросим тутаганидан сўнг, яшириб қўйган тангаларни олиб кетиш учун келса, тангалар йўқ экан-у кўкрагига ўқ санчилган кийик ётганини қўрибди. Шогирд бола одамларни чақириб келиш учун қишлоққа чопибди. Одамлар шогирд болаланинг гапига ишониб, кийик гўштини олиб кетиш учун келиб қарасалар, кийик йўқ эмиш-у унинг ўрнида беш канлилар тангалар сочилиб ётган эмиш. Шундай қилиб, ўгрининг ҳийласи фош бўлган экан, сабаби, бояги ўқ санчилбди ётган кийик кийик эмас, балки мана шу ўгриликни фош қилиш учун кийик бўлиб кўринган бодхисаттва (маъбуда) эканда.

КЎР КЎЗНИНГ ОЧИЛИШИ

Кўзи кўр тул аёл будда Якуси ҳайкали қошига бориб, кўзларининг очилишини тилаб, зар-илтижолар ила тиловат қилибди. Орадан иккى кун ўтгач, тул аёлнинг қизи ҳайкалнинг кўкракларидан шафтоти шарбатига ўхшаш шира оқаётганини қўриб қолибди ва келиб онасига айтиб берибди. Буни эшитган аёл шарбатдан тотиб кўргиси келибди ва қизидан шуни сўрабди. Шарбатни ичган аёлнинг кўзларига нур иниб, яна ёруғ дунёни кўрадиган бўлибди.

Рост айтадилар: Яратдан илтижо қилиб, чин дилдан сўралса, албатта ижобат бўлгусидир.

Осим ҲАЛИЛ ЎҒЛИ ЁЛГОН ДУНЁ

Тотли дунё ўтар-кетар,
Нелар кечмас ичимиздан.
Айриларкан, келар қадар,
Нелар кечмас ичимиздан.

Бир боқсанг, бу дунё бўшдир,
Бир қарасанг, ҳар не хушдир.
Умр - умид, иш ташвишдир,
Нелар кечмас ичимиздан.

Созлар чалиб нафма этса,
Биллур қадаҳ келиб-кетса.
Ўрта қайнаб, қайгу битса,
Нелар кечмас ичимиздан.

Кунлар қочар, ойлар қочар,
Кўнгил қуши юксак учар.
Ҳар баҳор минг чечак очар,
Нелар кечмас ичимиздан.

Ранго рангдир хаёлимиз,
Кўп ёмондир шу ҳолимиз.
Киммиз - шудир саволимиз,
Нелар кечмас ичимиздан.

МО'ЛЗАЛАР HAQIDA YAPON RIVOYATLARI

ларига ниҳоятда катта

қизиқиши ортиб бормоқда. Қуйда япон ҳалқи орасида энг машҳур бўлган мақоллар билан танишасиз.

Одамлар қайгураётганинида сен ҳам қайғур. Улар қувонаётгандан эса сен ҳам қувон.

Бахт кули овози эшитилиб турган уйга келади.

Соясиз нур бўлмайди.

Эгилишдан қўрқма, қанча кўп эгилсанг, қаддинги ростлашинг шунча осонлашади.

Кулфат келса, уни ўзинг даф қилишга ўрган.

Бошларига бир хил баҳтсизлик тушган одамлар бир-бирига ёрдам қўлини тезроқ ҷўзади.

Нельматуллоҳ ҲОФИЗ Македониялик турк шоюри ОНАМ - БАҲОР

Онамни кўп яхши қўраман,
Баҳор иси келар онамдан.
Кийтан ҳар бир кийими - баҳор,
Айттан ҳар сўз, дейими - баҳор.

Сочи - баҳор,
Туриши - баҳор.
Езу қишида юриши - баҳор,
Билишимча, суюмлик онам -
Баҳорларнинг устиндан Баҳор.

ҲУРРИЯТ УЧУН

Чумоли ёз бўйи ишлар оч,
Уйи донга тўлиши учун.

Еру кўкда тинмас қалдирғоч,
Курт-қумурсқа, емиши учун.

Сув чиқарар, тоғ қазир инсон,
Нон топиб, ош ошамоқ учун.

Бўлар бари фидо этар жон,
Бир кун эркин яшамоқ учун.

QARDOSHLARIMIZ IJODI

ГЎЗАЛ ДУНЁ

Айт, гўзал эмасми шу дунё,
Шу оқшом, шу дентиз, шу ҳаво.
Ям-яшил ерлар, шу тунлар,
Бир-биридан гўзал шу кунлар??

Айт, гўзал эмасми шу дунё,
Шу борлиқ... айт, яна не керак?
Шу тонг, куш сайрори, шу чечак
Тўхтоворсиз рангланган шу яшам...

УРУШНИНГ ЮРАГИ БЎЛСАЙДИ

Денгизнинг қулоги бўлсайди,
Кемаларда ўл тўлқинин парчалармиди?
Сув ўрнини ичармиди бузгунликларни -
Денгизнинг қулоги бўлсайди.

Қора ернинг иси бўлсайди,
Таширмиди қурғоқликни ўз елкасида?
Кўмармиди ўз ичига оқ ойдинликни
Қора ернинг эси бўлсайди?

Урушнинг юраги бўлсайди,
Ёқармиди яшилликни, мовийликларни?
Кишиларни ўлдирармиди -
Урушнинг юраги бўлсайди...

Туркчадан Тоҳир ҚАҲҲОР
таржима қилди.

Одатдагидек душанба куни соат 15.00 да "Ёш қаламкашлар" түғарагимизнинг навбатдаги машгулоти бошланди. Мехмонимиз - севимли журналини "Гулхан"да узоқ йиллардан бўён масъул котиб вазифасида ишлаб келаётган болажон инсон Мирвосил ака Одилов бўлдила. Мирвосил акани болаларнинг "катта дўсти" деб атасак, муболага бўлмайди. Чунки у киши учун болаларнинг бегонаси йўқ, шунинг учун ҳам ҳар қандай тортичкоқ бола билан ҳам

бир зумда тил топишиб оладилар.

- Азиз ўғил-қизларим, бу қутлуғ даргоҳга хуш келиб сизлар,-дек сўз бошладилар устоз болаларнинг қай бирлари шоир, қай бирлари ёзувчи, яна айримлари журналист бўлиш орзусида эканликларини билгач. Газетачилик шундай бир жараёнки, унда ишлайдиган ҳар бир ходим ҳар соҳадан хабардор, дунёқараш кенг, фикрлари теран бўлиши лозим. Айтайлик, маълум сабаб билан бирор техник ходим ишга келмай қолди. Газета эса чиқиши керак. Шундай кезларда "мен бундай вазифани бажара олмайман" деб турмасдан, унинг ўрнини эгаллаши

BIZNING TO'GARAK

лозим бўлади. Шунинг учун ҳам бу соҳанинг ҳамма икир-чикирларигача ўргана боришингиз керак...

Мирвосил ака узоқ гапирдилар, "Тонг юлдузи", "Гулхан", "Фунча" каби нашрларнинг таъёрланниши, уларнинг режалаштирилиши ва безатилиши ҳақида тушичалар бердилар.

Хатто машгуломларимиздан бирида болаларни газета, журналлари чоп этиладиган нашириётга саёҳат қилдиришини ваъда қилдилар. Болаларнинг шеърлари, ҳикоя ва хандаларидан тингладилар. Чизиб келган суратларини томоша қилиб, ўринли маслаҳатлар

бердилар. Ва бу сафар саҳифамизни Тошкент туманидаги 15-мактабнинг 5-“А” синф ўқувчи Манзура ТОЖИБОЕВА-нинг чизган расмлари билан безатишни маслаҳат бердилар.

МУАЛЛИМ

Илму таълим бердингиз,
Муҳтарам муаллимжон.
Худди онамиздексиз,
Омон бўлинг ҳар қаҷон.
Ўрнак олиб биз сиздан,
Китоб қўймаймиз қўлдан,
Фунча эдик, гул бўлдик,
Биз юрамиз пок йўлдан.
Нур зиёли муаллим,
Ўқиб бўлайлик олим.
Бизга бердингиз таълим,
Юзга кириңг, муаллим!

Одина НИЗОМОВА,
Қамаши туманидаги
Учтепа қишлоғи,
7-синф ўқувчиси.

МАҚОЛ

Кўрдинки ош,
Кўтарма бош.
Кўтарсанг бош,
Қолмайди ош.
Ўғилжон АБДУВАЛИЕВА,
Тошкентдаги
195-мактабнинг
4-“А” синф ўқувчиси.

ҚАЙТАР ДУНЁ

Отангни бир бора бориб кўрдингми,
Унинг аҳволини бир бор сўрдингми?
Сен бугун отангни айламасанг шод,
Фарзандларинг сени этармикин ёд?!
Онангнинг оқ сутин оқладингми сен,
Билсанг у бебаҳо, тиллоларга тенг.
Онанг ҳурматини бажо келтириб,
Унинг хизматига шимаргин сен енг.
Она меҳри, ота дуоси,
Сенинг учун қалқондир гўё.
Неки қилсанг, ўша қайтади,
Қайтар дунё бу, қайтар дунё.

Тимур ЮСУПОВ,
Акмал Икромов туманидаги 197-
мактабнинг 7-синф ўқувчиси.

Олга бошлагайтисиз ушлаб қўлимни,
Йўлдошимсиз, жоним Отажон.
Ҳеч кимга алишмам, сиз менга падар,
Қалбимда яшайтисиз ўлғаним қадар,
Достонлар ёзардим шоир бўлсан гар,
Ифтихорим, фахрим Отажон.
Кўзга сурттим ўпип тупроғингизни,
Мавжлари тинмайди қарогимизни,
Сўндиримаймиз ёқкан чирогингизни,
Куёшмисиз, қалбим Отажон.
Кимгадир қувончсиз, кимгадир армон,
Кимгадир бир дардсиз, кимгадир дармон,
Умр саҳросида қолган бир карвон,
Бардошимсиз, сабрим Отажон!

Соҳибжон ШУКУРОВ,
Бухоро вилояти, Фиждуон туманидаги
56-ихтисослашган мактабнинг
6-“А” синф ўқувчиси.

Ёш рассом Манзура ТОЖИБОЕВА.

O'zbekiston bolalari
va o'smirlarining
gazetasi

Muassislar:
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT MATBUOT QO'MITASI, O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» XAYRIYA JAMG'ARMASI

BOSH MUHARRIR:
Umida ABDUAZIMOVA
TAHRIR HAY'ATI:
Shuhrat AHMEDOV,
Jamiliddin FOZILOV,
Oynisa MUSURMONOVA,
Komil YUSUPOV,
Mukarrama MURODOVA,
Sunnatilla QO'ZIYEV,
Ergashvoy SARIQOV.

Noshir
«Ijod dunyosi»
nashriyot uyi.

Gazeta «Ijod dunyosi»
nashriyot uyi kompyuter
bo'limida terib
sahifalandi.
Hajmi A-3, 2 bosma
taboq.

"Sharq" nashriyot-
matbaa aksiyadorlik
kompaniyasida 58.519
nusxada ofset usulida
bosildi.

Korxona manzili:
"Buyuk Turon"
ko'chasi, 41.

Buyurtma № Г-2592
Gazetani
Muhabbat
MAHSUDOVA
sahifalandi.
Navbatchi:
Feruza ODILOVA

Ro'yxatdan o'tish
tartibi № 000137
Manzilimiz: 700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi,
30-uy.

Tel: 144-62-34.
144-63-08